

למרות שהחוק החדש בא לתקן את הפירצה שאיפשרה לכל אדם לצותת לטלפונים, התברר במישפטו של גיל בן-גל שהמישטרה עוקפת אותו

מישהו מצותת לך, אדוני?

ציתות לטלפונים. אמנם, גילוי רוצחים הוא, מטרה חשובה, אך נראה כי נעשו בתיק כמה דברים מוזרים.

כמשך כל שנת 1983 הוצאו בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב כ-450 צווי ציתות. הנשיא הקודם של בית-המישפט המחוזי בתל-אביב, השופט בנימין כהן קבע את הפרוצדורה לאישור צוים כאלה. ההליך, שהוא, כמובן, סודי ביותר, מבוצע בלישכתו של נשיא בית-המישפט. קצין-מישטרה מוסמך, בדרגת סגן-ניצב לפחות, פונה לנשיא, ומגיש לו תקציר הבקשה בכתב. הנשיא מעיין בחומר, קורא את הבקשה, ומחליט אם לאשרה או לדחותה. העתק אחד של טופס הבקשה ניתן לידיו של קצין-המישטרה והעותק השני מוכנס לכספת של בית-המישפט.

במיקרה היחיד שבו ניקשה המישטרה מהשופט בנימין כהן להוציא צו ציתות לטלפון של עורך-דין, סירב השופט. הוא עיין בבקשה, והחליט כי העבירה שבה נחשד אותו עורך-דין איננה כה חמורה, שתצדיק האזנה לקו טלפון, שרבים מעברייני תל-אביב מתקשרים אליו. אגב ציתות לעבירה הקלה של עורך-הדין היתה המישטרה יכולה לגלות מאות עבירות אחרות, שהן בגדר שיחות חסויות בין עורך-דין ללקוחו, סבר השופט, וסירב לאשר את הצו.

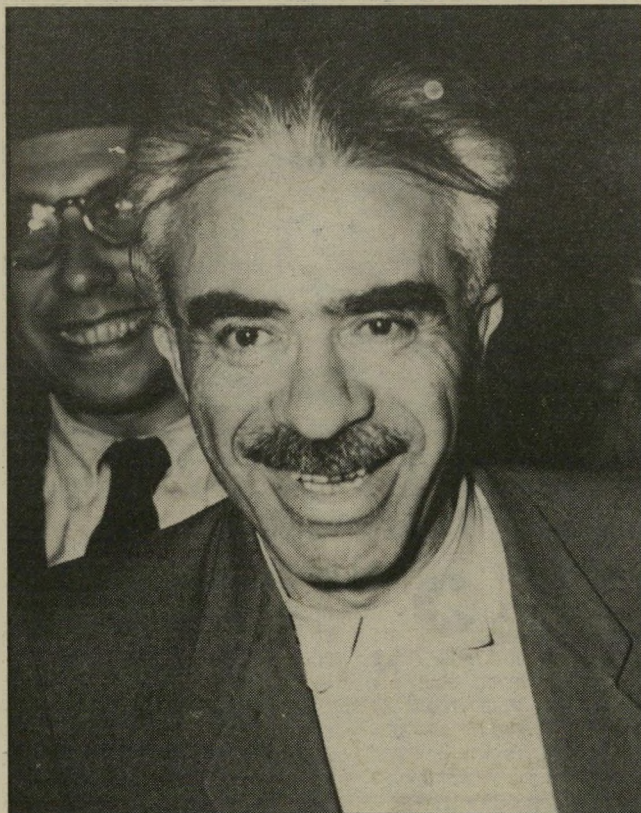
השופט כהן נהג גם לסרב להוצאת צווי ציתות לטלפונים ציבוריים. הוא חשש כי אגב האזנה לחשוד, תשמע המישטרה מאות שיחות אחרות של

כתבי-אישום נגדו, אך שמו פורסם בעיתונות ונוזק רב נגרם לו בשל מעצרו וציתות זה.

עד שנת 1979 יכול היה כל אדם בישראל לצותת לשיחותיו של כל אדם אחר, להקליטן ולתמללן, אם היו בידו אמצעים טכניים מספיקים. בידע שרכש בדרך זו יכול היה להשתמש למטרות ריגול כלכלי, נקמה רומנטית, או ראייה מישפטית. החוק של 1979 נחקק, כדי למנוע מצב פרוץ זה. חוק האונת סתר, 1979, התיר לצותת רק במיקרים שבהם עלול להיגרם לציבור נזק חמור. אך ככל חוק, הוא סומך בעיקר על הגינותם ויושרם של המוסדות הציבוריים הממונים על הפעלתו.

הסיבות שנראו למחוקק מצדיקות פגיעה בזכות הפרטיות של האזרח, היו (1) בטחון-המדינה, אשר למענו יכול שר-הביטחון או ראש-הממשלה להורו ציא צו ציתות לתקופה של עד שלושה חרשים. (2) מניעת פשעים וגילוי עבריינים, שלמענם יכולה המישטרה לפנות לנשיא בית-המישפט ולקבל ממנו צו ציתות שלא יעלה על שלושה חרשים. בהיעדרו של נשיא בית-המישפט מחוץ, אומר החוק בסעיף 6, יפנו לנשיא-תורן. רק במיקרי חירום, שבהם אין זמן לקבל צו של שופט, מתיר החוק למפק"ל להוציא צו ציתות זמני למשך 48 שעות.

במישפטם של גיל בן-גל ורונו שניישגיא, התגלו כמה עובדות מעוררות דאגה רבה. בתיק זה, של רצח הברוקר יעקב אלטרוביץ, גילתה המישטרה את רוב הראיות באמצעות

לפני החוק חבר-הכנסת מאיר יערי ממפ"ס, כפי שנראה בשנת 1953, כאשר גילה מיקרופונים שהושטלו בחדרו. מכיוון שהחוק לא אסר אז ציתות, נערך בכנסת ויכוח חריף.

אנו חושדים כי עורך-הדין דרדר עוסק בסרסרות לזנות וסוחר ברכוש גנוב, אמר נציג המישטרה לשופט המעצרים. אנו מבקשים את מעצרו לעשרה ימים. סיכם השוטר. השופט נדהם מדברי השוטר ושאל אותו: מהן הראיות שבדיכום? יש לנו מידע סודי? ציין השוטר והגיש לשופט תמליל ארוך מהקלטה שנעשתה משיחות טלפון של עורך-הדין. היה לנו צו ציתות לטלפון שלו? הסביר לשופט. אנו מבקשים את מעצרו של רואה-החשבון מכשולי ל-15 יום. גילינו כי הוא עוזר ללקוחותיו להעלים מס וממציא להם רכבים להעביר את כספם השחור לחוץ-לארץ? אמר החוקר לשופט. גם הפעם היו בידיו השוטר תמלילים של שיחות טלפון, שלהן צותתה המישטרה.

אנו מבקשים את מעצרו של העיתונאי סודיון מטעמים של ביטחון-המדינה, ציין איש-המישטרה. אנו חושדים כי תיכנן פגישה עם סוכן זה, המשתייך לאחת מכנופיות הטרור. השופט הרים את ראשו והציץ בעיתונאי, יש לנו מידע שנתקבל מציתות לטלפון שלו, הכל בפני אדוני, אמר השוטר.

דברים אלה עוד לא קרו, אבל לא רחוק היום שבו הם עלולים להפוך מציאות מרה. כשנה שעברה נעצר עורך-דין תל-אביבי, שרוב עיסוקו במישפטים פליליים. הוא נעצר עקב ציתות לטלפון של לקוחו. באחת השיחות שהוקלטו על-ידי המישטרה נשמע עורך-הדין, לדברי המישטרה, פועל בניגוד לחוק. עד היום לא הוגש

בקשה למחוק היתר/הארכת היתר לביצוע האזנה סתר לפי סעיף 6 לחוק האזנה סתר תשל"ט

הואיל ובידי משטרת ישראל מידע בקשר ל: גיל בן-גל

שם נשוא הבקשה

רטרניו (אם הם ירועיים)

דבר: קטין מוגן על ידי המשטרה כמבצע פשעים

העבירה והחטא המיוחס לו"ל

והואיל וההאזנה דרושה למטרה במסגרת הקבועה לנך בסעיף 6(א) לחוק - לפיכך הנני מבקש להחיר למשטרת ישראל לבצע האזנה לשיחותיו של הנ"ל ולסיחות הנערכות במקום סיפורה ואסר לשיתוף קשר לעבירה האבודה לעיל או לעבירות אחרות, אם תהגלינה כשהלך ההאזנה ואשר ל

לאדם בשם דני, אשר שם מישמחתו אינו מצויין, בגלל קשריו עם מישמחת בן-גל. למחרת כתב מישהו בכתב-יד (למטה) על הצו. כי מאחר שהתגלה כי מדובר בעורך-דין, שהיה באותה תקופה סניגורו של בן-גל, הפסיקה המישטרה לצותת (ככתוב: מייד כשנודע הדבר).

צו ציתות החוק החדש דורש, כי בכל מיקרה של חדירה למרטינות התיקשורת של האזרה, יתקבל צו-ציתות מאושר כדין. צו-הציתות הזה (למעלה) הוצג כראיה במישפטם של גיל בן-גל ורונו שניישגיא. בצו מאשר השופט יצחק שילה לצותת

בטעה (העתק היתר הצ"ב)

האזנה לטלפון של גיל בן-גל ורונו שניישגיא

הצו נעשה ביום 9/6/83

קצין ישיבת-הדין: יעקב אלטרוביץ

מכת כדונן על המטב"ל